WIKIPEDIA

Qatabansk

Qatabansk var eit semittisk språk som vart talt i kongeriket Qataban, som låg sentralt i dagens Jemen.

Det er eit av dei betre dokumenterte av dei gamle sørarabiske språka, og er kjent frå tida mellom 800 f.Kr. og 200 e.Kr. Ein har funne rundt to tusen inskripsjonar i det gamle sørarabiske alfabetetet kjend som *musnad*. Ein har hovudsakleg funne desse innskriftene i Wādī Bayhān og Wādī Ḥārib søraust for Ma'rib, og frå platået sør for dette området. Talet på qatabanske inskripsjonar auka frå byrjinga av 300-talet f.Kr., då Saba fekk mindre innverknad i området og Qataban blei eit sjølvstendig rike.

Qatabansk blei tala frå Jabal al-'Awd (nær Zafar) i sørvest, og ifølgje greske og latinske forfattarar heilt til Bāb al-Mandab ved Raudehavet. Ved slutten av 100-talet, då Saba og Hadramawt erobra Qataban, tok innskriftene slutt.[1]

Qatabansk	
Klassifisering:	Afro-asiatiske språk semittisk Sørsemittisk Vestleg Gammalasørarabisk
Bruk	
Område:	Jemen, 800 f.Kr.–200
Språkkodar	
ISO 639-3:	xqt
Glottolog:	`qata1238 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/qata1238)`

Talord

Qatabansk har ei uvanleg form for talet «ein» - *ṭd*, fem. *ṭt*. Dette har ikkje nokon kjend kognat i nokre av dei gamle semittiske språka, sjølv om det finst i moderne sørarabiske språk (som shehri/jibbālī *ṭad*, fem. *ṭit*). Qatabansk har også eit anna or for «ein», *ʿ$s_1$tn*, som har ein kognat i ma'insk *ʿs_1t*[2](og i former på akkadisk, ugarittisk og hebraisk).[3] Dei qatabanske formen for «tre» og «seks» er dei same som dei gammalsabeiske orda: *s_2lṯ* (fem. *s_2lṯt*) og *s_1dṯ* (fem. *s_1dṯt*).

Kjelder

1. Leonid Kogan og Andrey Korotayev: Ṣayhadic Languages (Epigraphic South Arabian). *Semitic Languages*. London: Routledge, 1997, s. 157-183.
2. Nebes and Stein: Ancient South Arabian, in The Ancient Languages of Syria-Palestine and Arabia, s. 163
3. Giovanni Mazzini: Some Qatabanian Lexical Items. I: Aula Orientalis, 29 (2011), s. 121-129.

- *Denne artikkelen bygger på «Qatabansk» frå Wikipedia på bokmål, den 31. desember 2015.*
- *Denne artikkelen bygger på «Qatabanian language» frå Wikipedia på engelsk, den 29. oktober 2018.*

Litteratur

- Stephen D. Ricks: Lexicon of Inscriptional Qatabanian. Rome, Pontificio Instituto Biblico, 1988.ISBN 978-8876535703

- Leonid Kogan and Andrey Korotayev: Sayhadic Languages (Epigraphic South Arabian). *Semitic Languages*. London: Routledge, 1997, pp. 157–183.
- N. Nebes, P. Stein: Ancient South Arabian, in: Roger D. Woodard (Hrsg.): The Cambridge encyclopedia of the World's ancient languages Cambridge University Press, Cambridge 2004 ISBN 0-521-56256-2.
- Peter Stein: Ancient South Arabian. In: Stefan Weninger (Hrsg.): The Semitic Languages: An International Handbook. De Gruyter Mouton, Berlin 2011, ISBN 3110186136, pp. 1042–1073.
- Alessandra Avanzini: Corpus of South Arabian Inscriptions I-III. Qatabanic, Marginal Qatabanic, Awsanite Inscriptions (Arabia Antica 2). Ed. PLUS, Pisa 2004. ISBN 88-8492-263-1.

Henta frå «https://nn.wikipedia.org/w/index.php?title=Qatabansk&oldid=3090039»

Denne sida vart sist endra den 29. oktober 2018 kl. 14:43.

All tekst er tilgjengeleg under Creative Commons-lisensen Namngjeving/Del på same vilkåra. Sjå Vilkår for detaljar.